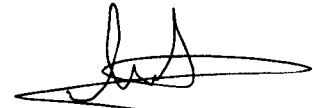

Hüda KAYA
İstanbul Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Sayın Süleyman Soylu** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüda KAYA

İstanbul Milletvekili

19 Aralık 2017 tarihinde, Bitlis merkeze bağlı Yukarı Ölek (Oleka Jor) köyünde bulunan ve kamuoyunda “Garzan Mezarlığı” olarak bilinen mezarlık iş makineleriyle tahrip edilerek bütün mezarlar açılmıştır. İktidarın bilgisi dâhilinde oluşmuş Garzan Mezarlığı, kamuoyunda “Çözüm Süreci” ve/veya “Barış Süreci” olarak adlandırılan Mart 2013 ile Temmuz 2015 tarihleri arasında, farklı tarihlerde çatışmalarda hayatını kaybetmiş kişilerin defnedildiği 13 mezarlıktan bir tanesidir.

Buraya defnedilmiş kişilerin ailelerine haber verilmeden 279 mezar açılmış, mezarlardan çıkarılan 282 cenaze DNA testi yapılmak üzere İstanbul Adli Tıp Kurumuna gönderilmiştir. Gönderilen cenazelerin mevzuata aykırı ve insan onurunu zedeleyecek bir biçimde cenazelerin Kilyos Kimsesizler Mezarlığı'na defnedildiği basına yansımıştır.

Yine basına yansıyan görüntülerde ortaya çıktığı gibi, bu cenazelere ait kemikler şeffaf kutularda üst üste istiflenmiş ve mezarlığın kenarında yer alan ve yanında kanalizasyonun olduğu yol kenarına gömülmüşlerdir. Mezarlık ve kabristan sahibi toplumlar, ruhun ölümsüzlüğü inancını mezarla yansıttı. Mezarsızlık, bu inançtan yoksunluğun tezahürüdür. Bu nedenle mezarlara saldırı, imha, tahribat ölümsüzlük inancının bu hayattaki simgesine saldırı olarak kabul edilir. Ölümü hatırlattığı ve kalpleri yumuşattığı için Peygamberimiz (s.a.v) kabir ziyaretini tavsiye etti. (Müslim). İnsanı yeryüzünde dolaşıp eski kavimlerden kalan harabelere ibret gözüyle bakmaya ve onların âkıbetlerinden ders almaya davet eden âyetlerde

de ölümün hatırlanmasına işaret vardır. (Yûsuf 12/109; en-Neml 27/14). Müslüman fakihler bu nedenle cenazelerin ailelerin ziyaret edeceği yakın yere defnedilmesini gerekli görür.

Cenazeler İstanbul Adli Tıp Kurumuna sevk edildikten sonra, söz konusu cenazelerin aileleri ve akrabaları Bitlis Cumhuriyet Başsavcılığı'na ve cenazelerin sevk edildiği İstanbul Adli Tıp Kurumu'na cenazelerin kendilerine teslim edilmesi talebiyle defalarca başvuruda bulunmuşlardır. Benzer şekilde, aileler cenazelerini alabilmek için iki yıl boyunca birçok siyasi partiyle görüşmüş ve bu amaçla TBMM'yi ziyaret etmiştir. Ancak ailelerin büyük çoğunluğu, üzerinden yıllar geçmesine rağmen herhangi bir sonuç alamamıştır.

Bu bağlamda;

1. Basında yer alan cenazelerin Kilyos Kimsesizler mezarlığına defnedildiği iddiaları doğru mudur? Doğru ise DNA tespiti yapılması ve ailelerinin bilinmesine rağmen cenazelerin ailelerine değil de Kilyos Kimsesizler mezarlığına defnedilmesinin gerekçesi nedir?
2. Cenazelerle ilgili olarak İstanbul Adli Tıp Kurumunda kaçının kimlik bilgilerine ulaşılmıştır ve kaç tanesi ailelerine teslim edilmiştir? Kimliği tespit edilemeyen cenazeler için herhangi bir çalışma yapılmış mıdır?
3. İslam'ın tecrübesinde cahiliye âdeti olarak nitelenen “müsle”, hayatına son verilen düşmanın naaşından intikam almaya devam etmekle eşdeğerdir ve Peygamberimiz (s.a.v) tarafından kesinlikle yasaklanmışken ve ceza mevzuatında cenazenin mezardan çıkartılması Kişinin hatırasına hakaret suçu kapsamında iken bu durumu gerçekleştiren yetkililer hakkında herhangi bir işlem başlatılmış mıdır?
4. Anayasa'da kişilere ölümlelerinden sonra uygun bir defin imkânı sağlanması gerektiğine ilişkin açık hüküm olmasına rağmen ve Müslüman gelenekte en azılı düşman da olsa öldüğünde bedenine zarar verilemez, ihtiram kuralına uyulurken cenazelerin mezardan çıkarılmasının ve ailelerine teslim edilmeyerek kendi inançlarına göre defnedilmemesinin gerekçeleri nelerdir?
5. Kaldırım dibine toplu olarak gömülen cenazelerin ailelerine, yaşadıkları travma ve ıstırapı telafi etmek için herhangi bir çalışma yapılmakta mıdır?